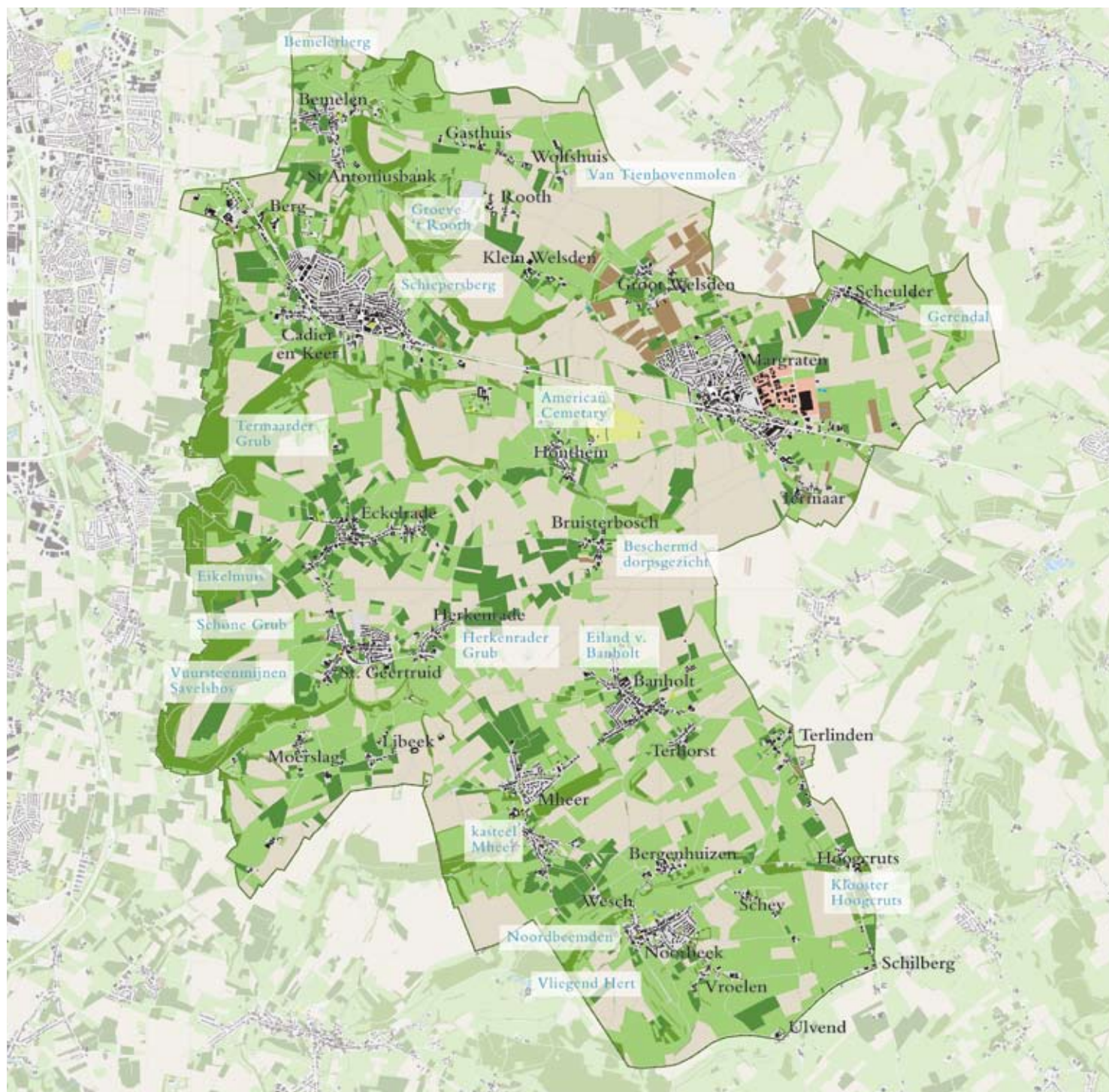

**LANDSCHAPSONTWIKKELINGSPLAN
GEMEENTE MARGRATEN**

Margraten bestaat uit talloze prachtige plekjes, zoals het Savelsbos, het Eiland van Banholt, de Herkenrader Grub en de Amerikaanse begraafplaats. Goede voorbeelden van hoe ons landschap eruit zou moeten zien. Wat is uw favoriete locatie of voor u een plaats die absoluut behouden moet blijven? Misschien weet u juist ergens een voorbeeld van hoe het niet moet! Laat het ons weten op het forum van www.buitengewoonmargraten.nl.

Zorgen voor een goed evenwicht

Drs. A.M.M.H. Opreij, wethouder Vitaal Platteland

Het overgrote deel van de gemeente Margraten bestaat uit buitengebied: een landschap dat sinds de vroege middeleeuwen is gecultiveerd tot wat het nu is. Dat landschap met al zijn verscheidenheid is het kroonjuweel van onze gemeente! Doordat wij in dat gebied wonen, werken en leven vinden we de pracht van het landschap vaak een vanzelfsprekendheid. Maar zo gewoon is dat niet, ons buitengebied is eigenlijk buitengewoon bijzonder.

Het landschap is volop in beweging. Van oudsher is de agrariër de beheerder van ons landschap. Ten opzichte van tien jaar geleden is echter 40% van de agrarische bedrijvigheid opgehouden te bestaan. Dat heeft niet alleen gevolgen voor de sector zelf, maar ook voor de inrichting en het beheer van het landschap. De heroriëntatie van de landbouwsector gaat gepaard met een versterking van toerisme en recreatie. Een groot deel van de ruimte van het buitengebied zal de komende decennia van functie veranderen. En dus ook van uiterlijk. Omgaan met die ruimte is een complexe opgave, maar tegelijkertijd ook een schitterende uitdaging. Ontwikkelingen bieden namelijk kansen om het landschap te behouden, te versterken en te vernieuwen. Het is dan ook

nodig om een plan te vervaardigen dat de huidige kwaliteiten onderschrijft en sturing geeft aan toekomstige ontwikkelingen: een landschapontwikkelingsplan.

De gemeente is geen eigenaar van het buitengebied en dat willen we vooral ook zo houden. De rol van de gemeente is als die van een regisseur. Het landschap vormt het unieke decor waarop acteurs als agrariërs, natuurorganisaties, ondernemers, bewoners en bezoekers elkaar ontmoeten en hun eigen rol spelen. De gemeente brengt die partijen bij elkaar, initieert, stimuleert en faciliteert. Om er een geslaagd samenspel van te maken, is samenwerken een vereiste. Voor een wervelende uitvoering met zoveel acteurs hebben we wel een script nodig: dat moet het landschapontwikkelingsplan worden. Een plan dat duidelijk maakt wát we willen, zodat we dát ook kunnen uitvoeren.

De uitdaging ligt in het vinden van een goed evenwicht tussen landbouw, natuur en recreatie. Die uitdaging gaan wij graag aan: samen met u! Ga naar het forum op onze website en kom naar de infoavond op dinsdag 27 november in het gemeentehuis van Margraten.

Het landschapontwikkelingsplan

Buitengewoon Margraten

Het buitengebied van Margraten is ons visitekaartje. Het is vanzelfsprekend dat wij ons met een mooi en verzorgd landschap willen profileren. Niet alleen naar buiten toe voor recreanten, toeristen, bezoekers en nieuwe bedrijven, maar ook vooral voor onze eigen inwoners!

Het landschapontwikkelingsplan (LOP) is een ruimtelijke (ontwikkelings)visie op ons landschap. Met het opstellen van het plan willen wij onze wensen voor het landschap uitwerken. Dit betekent dat het LOP een landschappelijk toetsingskader vormt. Binnen dit kader geven wij aan hoe en welke ontwikkelingen plaats kunnen vinden. Op deze manier kunnen wij ons landschap mooier maken en houden. Maar zo kunnen wij ook ruimte bieden aan investeerders en initiatiefnemers binnen en buiten onze gemeente. Tevens zullen wij concrete en uitvoerbare projecten formuleren om de gewenste ontwikkelingen vanuit het LOP daadwerkelijk te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn het herstel van verloren gegane voetpaden of de aanleg van kleine landschapselementen, zoals hoogstamboomgaarden.

Belangrijk hierbij is dat het landschapontwikkelingsplan in wordt opgesteld in samenspraak met de eigen inwoners en relevante organisaties en partijen. Hiervoor is de klankbordgroep in het leven geroepen. Hierin zitten leden van diverse belangenorganisaties en lokale verenigingen.

Voordat we met het opstellen van de visie beginnen, is eerst een opsomming gemaakt van de bestaande kwaliteiten en de ontwikkelingen die spelen in ons landschap. Hiertoe heeft het bureau Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur een uitgebreide inventarisatie en analyse uitgevoerd, die nu in concept is afgerond. De leden van de klankbordgroep hebben daarbij een beduidend grote rol gespeeld. Tijdens twee bijeenkomsten in april en mei en een zeer vruchtbare studiemiddag in september hebben zij hun kennis over het landschap van onze gemeente met ons gedeeld. Ook hebben de leden hun ideeën over gewenste en ongewenste ontwikkelingen in het buitengebied naar voren gebracht.

Op basis van de resultaten van de inventarisatie en analyse en de aangedragen ideeën van de klankbordgroep is een aantal algemene ontwikkelingen voor ons buitengebied te noemen. Landschapsarchitect Jeroen Verbeek geeft hiervan een aantal voorbeelden: 'Denk aan het behouden en ontwikkelen van het kleinschalige cultuurlandschap en het opwaarderen van de inbedding van de kernen in het landschap. Maar ook het behoud van het agrarisch ontwikkelingsperspectief is van groot belang.'

Iedereen kan het met de afzonderlijke, algemene uitgangspunten eens zijn. De opgave is nu om alle ontwikkelingen tesamen een plek in het buitengebied te geven.

Informatieavond voor bewoners

U bent van harte welkom op dinsdag 27 november 2007

Ook ú willen wij betrekken bij het opstellen van het landschapontwikkelingsplan. Het landschap gaat ons immers allemaal aan! Uw suggesties, ideeën en meningen willen we graag horen. Ook kunt u aan ons uw vragen stellen met betrekking tot het LOP. Daarom wordt er op 27 november om 19:00u in het gemeentehuis een buitengewoon belangrijke informatieavond georganiseerd. We hopen u hier van harte welkom te morgen heten! Ook kunt u meedenken en meedoen via onze speciaal opgezette website: www.buitengewoonmargraten.nl.

‘t Kump altied good!

Interview met Mart Vandewall, biologische groente- en fruitteler & stroopmaker

Het idee van Maria en Mart Vandewall om op biologische manier fruit en groente te telen werd in 1978 nog met enige scepsis ontvangen: ‘Brandnetel-oogstende kabouters!’ werd er geroepen. Tegenwoordig heeft hun bedrijf in Eckelrade haar bestaansrecht allang verworven. ‘We wilden groeien als een hoogstamboom’, vertelt Mart Vandewall. ‘Langzaam, maar gestaag.’ En zo is de ontwikkeling ook gelopen.

Het bedrijf houdt zich bezig met biologische groente- en fruitteelt, de verkoop van verse producten op zaterdag en het op ambachtelijke wijze bereiden van stroop.

Zes jaar lang was Mart in het Belgische Sint-Pieters-Voeren in de leer bij ambachtelijke stroopmaker Wiertz. Het vervult hem met gepaste trots dat zijn eigen bedrijf sinds 1983 de enige professionele ambachtelijke stroopstokerij van Nederland is. Het grootste gedeelte van de stroop wordt aan huis verkocht, maar zelfs tot in Amsterdam is het voor Zuid-Limburg typische streekproduct verkrijgbaar in de betere speciaalaak.

In de hoogstamboomgaard, die momenteel verjongd wordt, worden typische streekassen geteeld zoals Bongerkes en Klumpkes. In de moderne aanplant worden alleen rassen verbouwd die geschikt zijn voor de biologische teelt. Maar er worden ook nieuwe rassen gekruisd. De appelsoort ‘Collina’ is een eigen kruising met Europese licentie en het resultaat van jarenlange research. Het bedrijf is dan ook officieel erkend als ontwikkelaar van nieuwe fruitrassen. Naast de teelt van appels, peren, pruimen beschikken Mart en Maria over een groente aanbod van eigen teelt beperkt tot peulvruchten en wat lichtere groenten.

Eénmaal per week verkopen zij de biologische opbrengst en de zelfgemaakte stroop in hun winkel. De klandizie komt van heinde en ver en staat vaak tot buiten te wachten. ‘Eigenlijk is de winkel ook te klein.’ verzucht Mart. Om het eigen assortiment aan groenten aan te vullen wordt ook intensief samengewerkt met verschillende andere biologische telers in Zuid-Limburg. Hierdoor is een belangrijk deel van de

verkoop een product uit de streek. Ondanks deze samenwerking is er toch nog een tekort, dit wordt bijgekocht bij de erkende biologische groothandel.

Het is geen romantisch of gemakkelijk beroep', geeft hij toe. 'We doen dit met onze ziel en zaligheid, maar het is hard werken. Elke dag opnieuw.' De biologische fruitteelt is zonder meer de moeilijkste tak van het biologisch boeren. Het is behoorlijk arbeidsintensief en vereist een specifieke kundigheid. 'Aan fruitteelt moet de mensenhand te pas komen', legt Mart uit. 'We hebben te maken met hoogstam en moderne rassen: veredelde gewassen. We nemen alleen biologische maatregelen tegen natuurlijke vijanden. Zo zetten we oorwormen in tegen luizen en momenteel wordt er gewerkt aan een diervriendelijke proef in de bestrijding van woelratten. Ook wordt er gebruik gemaakt van duurzame, biologische gewasbescherming in plaats van pesticiden of chemische bestrijdingsmiddelen. Vandewall is niet voor niets SKAL-gecertificeerd (Stichting Keurmerk Alternatieve Landbouw). 'Als biologisch bedrijf ben je bovendien verplicht om 10% van de bedrijfsoppervlakte in te richten als natuur,' legt Mart uit. 'Bij ons gebeurt dat o.a. door middel van het inrichten van faunahagen en bloemrijke groenbemers.'

Vandewall noemt zichzelf idealistisch, maar net zo realistisch. 'Ons bedrijf heeft absoluut een maatschappelijke functie',

vindt Mart. 'We staan erg open voor de samenleving. Regelmatig geven wij tekst en uitleg over onze aanpak op scholen, natuurclubs en vrouwenverenigingen. Ons bedrijfsgebeuren is regelmatig onderdeel van natuurprojecten en vaak komen schoolklassen of andere groepen op excursie in de stokerij, boomgaard of groenteteelt.'

Op de vraag hoe hij zelf tegen het gebruik en beheer van het buitengebied aankijkt, antwoordt Mart: 'Er mag soepeler om worden gegaan met de geldende regelgeving. Als je met zijn allen op het platteland woont, deel je de lusten, maar ook de lasten. Door het vrijmaken van een substantiële onderhoudssubsidie voor de agrariërs of het beleidsmatig ondersteunen van de snoeibrigade. 'De kleurrijke lappendeken in Margraten is ontstaan door de boer van vroeger en wordt onderhouden door de agrariër van nu. Juist de kleine landbouw houdt het landschap in ere. Hier moet wel iets tegenover staan,' vindt Mart. 'Vooral de toeristische sector vaart wel bij ons prachtige en karakteristieke landschap, maar het lijkt wel alsof de boer onderaan de ladder staat.' Geheel onterecht volgens Mart. 'Hou het landschap open en maak er geen museum van. Mensen leven hier te midden van de natuur, dat maakt hen authentiek en eerlijk en het leven gevarieerd en rijk.' Hij glimlacht als hij denkt aan zijn nog niet zolang overleden buurman: 't Kump altijd goed' zei deze altijd. 'En zo is het!' knipoogt Mart.

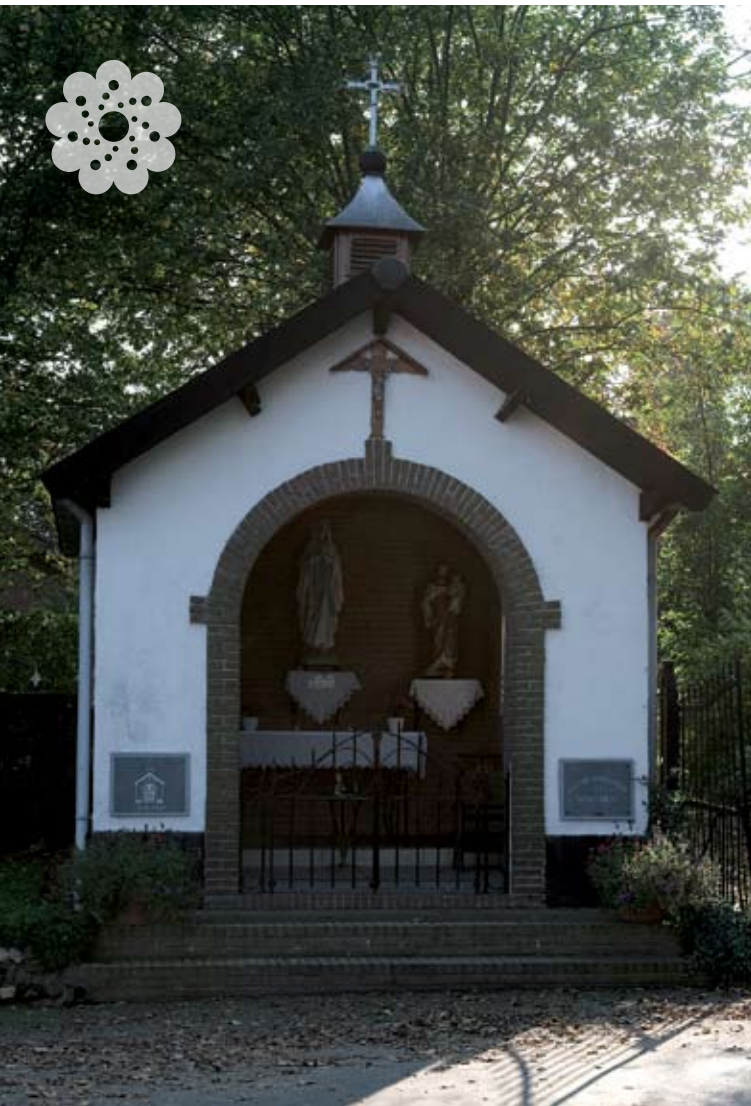
Het oppimpen van het buitenbied

Interview met Jo Purnot, stichting SHOM & Stichting Wegkruisen en Kapellen Margraten

‘Regionale historie heeft me altijd al mateloos geboeid, hoe zag het leven van onze voorgangers eruit?’ begint Jo Purnot, secretaris van de Stichting Samenwerkende Heemkunde Organisatie Margraten (SHOM) en van de Stichting Wegkruisen en Kapellen Margraten. ‘Ik zou de mensen graag wat bewuster willen maken van hun eigen leefomgeving, vooral de jeugd en nieuwe inwoners van onze prachtige gemeente. Onbekend maakt vaak onbemind. Zo gauw men meer achtergrondinformatie te horen krijgt over de plek waar men woont, wordt er heel enthousiast gereageerd.’ Hij grapt: ‘In plaats van alleen maar te letten op hun hond, zou men zichzelf wat vaker moeten uitlaten!’

Elk dorp van Margraten heeft zo zijn eigen Heemkunde stichting: Stichting SHOM is hiervan de overkoepelende organisatie. De belangrijkste doelstellingen zijn voorlichting geven en het in stand houden en waar mogelijk herstellen van waardevolle, cultuurhistorische elementen. In Margraten bevinden zich meer dan 200 panden met een beschermde status en nog eens 60 die daadwerkelijke monumenten zijn. Wat we ons vaak niet realiseren is dat zo’n pand ligt aan een weg die hiernaar toegang verschaft. Deze wegen zijn minstens even oud als het monument en in veel gevallen zelfs ouder. In feite zijn dus de wegen de oudste monumenten binnen ons grondgebied!’ legt Jo uit. ‘Als we ons dit realiseren is het eigenlijk vreemd dat deze wegen geen bescherming genieten. Velen zijn vervallen tot karrensproten of zelfs verdwenen.’ Het doel van stichting SHOM is dan ook om zoveel mogelijk van deze wegen en paden in ere te herstellen, waar dat kan. Veel historische wegen dateren nog uit de middeleeuwen of misschien nog eerder. Door het beschrijven van wandel- en fietsroutes hoopt de stichting de toeristen, maar vooral ook de eigen inwoners, hier bewust van te maken.

Een ander landschapselement zijn de wegekruisen. ‘Elk kruis heeft zijn eigen verhaal’ vertelt Jo. ‘Ze houden vaak herinneringen levend. Aan tragische gebeurtenissen als een moord of een ongeluk, maar ook als dank voor een genezing, een geboorte of het overleven van WOII.’ De stichting Wegkruisen en Kapellen Margraten probeert het verhaal achter elk kruis vast te leggen. Ook worden kruisen waar nodig gerestaureerd of vervangen. Een enkele keer wordt er een nieuw kruis geplaatst. ‘Maar alleen als dat cultuurhistorisch

Buitengewoon belangrijk!

De informatieavond op 27 november 2007 vangt aan om 19:00u in het gemeentehuis.

verantwoord is,' zegt Jo. 'We zouden niet willen dat de mensen het idee krijgen dat ze op een kerkhof rondlopen!' Hij legt uit dat veel van de wegkruisen en natuurlijk ook de kapelletjes inmiddels tot het straatmeubilair behoren. 'Zuid-Limburg is van oorsprong een katholieke streek. Katholieken beleden in tegenstelling tot de protestanten hun geloof ook in het openbaar. De wegkruisen en kapellen zijn daar een uitvloeisel van. 'Maar ondanks de ontkerkelijking leeft het toch bij de mensen.' zegt hij. 'Veel kruisen en kapellen worden 'geadopteerd' door mensen in de buurt. Want naast de jaarlijkse subsidie van de gemeente kunnen we particuliere steun goed gebruiken.' Op de vraag wat zijn favoriete wegkruis is, antwoordt Jo: 'Het kruis ter ere van het 25-jarig bestaan van de Natuurvereniging aan de Heerder Lijkweg in Keer,' vertelt hij. 'Dat kruis heeft eerst vele tientallen jaren gestaan op een kerkhof in België, alvorens het hier aan een tweede leven mocht beginnen.' Praktisch alle gietijzeren wegkruisen in onze gemeente hebben ooit dienst gedaan als grafkruis.' Hij vervolgt: 'Het is ook belangrijk om aandacht te schenken aan andere cultuurhistorische elementen, zoals graften, holle wegen, oude poelen en speciale bomen. Zo stonden er in de middeleeuwen veel knotwilgen langs de veldwegen, voor de dorpingen hadden deze een belangrijke functie. Stichting SHOM pleit ervoor deze authentieke boomaanplant waar dat mogelijk is in ere te herstellen.'

Jo Purnot is positief over het landschapontwikkelingsplan of 'het oppimpen van het buitengebied' zoals hij het noemt. Hij neemt ook zitting in de klankbordgroep. 'Een prima initiatief' vindt hij. 'Soms is het wel eens lastig om tot een gulden middenweg te komen. Neem bijvoorbeeld het aanplanten van bos op plaatsen waar dat uit historisch oogpunt niet hoort. Margraten is van oorsprong een dalenlandschap met veel reliëf en daar past alléén maar hellingbos. Er bestaan vele mooie doorkijkjes en prachtige uitzichten in Margraten. Plant liever hoogstambomen, die zijn kenmerkend voor dit gebied. En je kunt er nog doorheen kijken!' Gelukkig staat iedereen in de klankbordgroep open voor discussie. 'Maar wat minstens zo belangrijk is, is de inspraak van de eigen bewoners,' benadrukt Jo. 'De mensen die iets om hun dorp geven, moeten kunnen meepraten en meebeslissen over de plannen voor het buitengebied. Dit is hun kans om historie te schrijven...'

Een cultuurhistorische parel

Interview met Pascal Roomberg, belangenbehartiger Staatsbosbeheer Regio Zuid

Waarschijnlijk kent iedereen de naam Staatsbosbeheer wel. Deze verzelfstandigde overheidsorganisatie beheert in heel Nederland zo'n 245.000 hectare natuurgebied. Pascal Roomberg is belangenbehartiger van Staatsbosbeheer Regio Zuid. Hij legt uit: 'Onze missie is het werken aan een duurzame leefomgeving voor mens, plant en dier. In de eerste plaats houden we ons bezig met het instandhouden, herstellen en ontwikkelen van onze gebieden. Maar we proberen hierbij ook oog te hebben voor recreatieve trends en maatschappelijke belangen, zoals het tegengaan van obesitas door het wijzen op het belang van lichaamsbeweging in de buitenlucht: de natuur als sportschool! Afhankelijk van de beschikbaarheid, bruikbaarheid en bereikbaarheid willen we in de nabije toekomst komen tot een sterker gedifferentieerd aanbod voor verschillende doelgroepen. Een andere trend is een toename in de belangstelling en waardering van cultuurhistorische waarden van het buitengebied en dus ook van natuurgebieden. In Zuid-Limburg wordt het grootste gedeelte van de natuur volgens de 'erfgoedstrategie' beheerd. We stellen ons de vraag:

hoe zag het gebied er honderd jaar geleden uit? Als het publiek dat landschap waardeert en het ook goed past bij de aanwezige natuurwaarden, dan proberen we dat beeld zo veel mogelijk in stand te houden. Trots is hij op het predicaat 'Nationaal Landschap' dat Zuid-Limburg enige tijd geleden heeft verkregen. 'Het ecologisch, cultuurhistorisch en landschappelijk basiskapitaal in deze streek is zeer bijzonder.' vult hij aan. 'Zowel binnen als buiten natuurgebieden moet hier voldoende aandacht voor zijn.'

'Eigenlijk maken we bij Staatsbosbeheer ook landschapsvisies voor de eigen terreinen,' vertelt Pascal. Om deze visies meer draagvlak te geven wordt er gezocht naar een 'match'. Dit gebeurt op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau. 'Vooral de gemeentes krijgen een steeds belangrijkere rol toebedeeld.' zegt Pascal. 'Kijk naar de gemeente Margraten: die is behoorlijk pro-actief aan de slag gegaan met haar eigen buitengebied. De kernkwaliteiten van het landschap zijn hier nader geïnventariseerd. Dat komt ook door het inzetten

van een klankbordgroep, waarin diverse kennisvelden, visies en belangen samenkomen.’ Ook Pascal neemt zitting in de klankbordgroep, samen met collega’s van het Limburgs Landschap en Natuurmonumenten. Deze organisaties stellen bijvoorbeeld voor om verschillende natuurgebieden met elkaar te verbinden. Ook zouden ze Margraten meer op de kaart willen zetten als het gaat om fruitteelt. Bijvoorbeeld door het herstellen of uitbreiden van hoogstamboomgaarden langs de bosranden die aan de voet van het Savelsbos liggen. Bovendien moet volgens hem de landbouw niet worden vergeten. Die moet absoluut worden behouden en de nodige ruimte krijgen om het landschap in stand te houden. Zo draagt Staatsbosbeheer een steentje bij aan het totaalplan. Pascal vult aan: ‘Als je weet wat je met het buitengebied wil, ben je ook in staat er financiële middelen voor binnen te slepen. Op deze manier houden we samen het kwaliteitsniveau op peil. Dit is van direct belang voor bewoners en ondernemers van het buitengebied!’

Met name het Savelsbos is zo’n project waar de gemeente Margraten en Staatsbosbeheer de handen ineen slaan. ‘Een cultuurhistorische parel’ noemt Pascal dit 260 hectare grote gebied. Ten opzichte van andere (natuur)gebieden in Zuid

Limburg is het Savelsbos qua delfstoffenwinning en historisch landgebruik kenmerkend en onderscheidend. Met uitzondering van steenkool komen er alle vormen van delfstofwinning voor: winning van leem, grind, mergel en vuursteen. ‘Dat is uniek voor Nederland en Zuid-Limburg. De oudste sporen van menselijke activiteiten in en rond het Savelsbos dateren al van 4200-2850 voor Christus. Hier zijn bijvoorbeeld messen, pijlpunten en bijlen gevonden van onze prehistorische voorouders. Er ligt een enorm mijnenveld van zo’n vijftig voetbalvelden groot!’ De ‘mini-mijntjes’ van deze prehistorische industrie zijn blootgelegd en vormen de wereldberoemde ‘vuursteenmijn’ van Rijckholt. Een ander archeologisch monument midden in het bos is de ‘Henkeput’. ‘De afwisseling is heel bijzonder en draagt bij aan de soortenrijkdom van het gebied.’ vertelt Pascal. ‘Je vindt er heischrale graslanden, akkers en bos, maar ook diverse kastelen, kerken en boerderijen, grafheuvels, een torenmolen en de oudste boswachterswoning van Nederland. Prachtig om te genieten van het uitzicht vanaf de Keerderberg. Bij mooi weer kun je Maastricht zien liggen. Je kijkt naar een drukke stad, maar voelt ook hoe je met beide benen in de natuur staat. Zo’n geweldig gevoel van ruimte!’

Je oogst wat je zaait

Interview met Raymond Notermans,
fruitseler & vakgroepvoorzitter fruitteelt
van de LLTB

‘Durven ondernemen’ is het motto van Raymond Notermans. Altijd al droomde hij ervan het bedrijf over te nemen van zijn ouders. Echter hun idyllische carréboerderij in Terlinden was beperkt qua mogelijkheden tot uitbreiden. ‘We hebben eigenlijk meteen op de BOM+ regeling (Bouwkavel op Maat Plus) ingespeeld,’ vertelt hij. ‘Tijdens de bedrijfsverplaatsing heb ik ook het bedrijf overgenomen. Ik pacht nu 2,5 hectare grond van mijn ouders in Terlinden en beschik zelf over een perceel van 10 hectare in Banholt.’ Hij geeft toe dat de hele verplaatsing een zware bevalling is geweest. ‘Financieel was het ontzettend moeilijk. Gelukkig hebben we in het verleden kostenbesparend kunnen werken, bijvoorbeeld door het planten van zelfgekweekte boompjes. Achteraf ben ik erg blij dat het kavel in Banholt gerealiseerd is. De komende 20 jaar kan ik hier wel vooruit!’

Op zijn perceel worden appels, peren en aardbeien geteeld. De oogst gaat vervolgens naar de veiling Zuid-Limburg in Margraten. ‘Daar heerst een enorme bedrijvigheid en wordt op een vooruitstrevende manier gewerkt. De veiling is een belangrijke spil in de ontwikkeling van onze sector. Ik maak gebruik van hun koelcellen en van de mogelijkheid om het fruit te laten sorteren en verpakken. Vooral nu de verpakkingseisen van fruit steeds strenger worden.’

Raymond maakt gebruik van verschillende teeltondersteunende maatregelen. Een klein gedeelte van de aardbeien wordt verbouwd in boogkassen, van maart tot eind juni. De ‘doordraagaardbeien’ daarentegen worden geteeld in de volle grond van half juni tot de eerste vorst in het najaar onder lage tunneltjes. Dit zorgt voor een verbeterde kwaliteit en continuïteit. Ook de appels worden beschermd. Dit gebeurt door middel van hagelnetten. Hij vertelt: ‘Ik ondervond steeds meer hagelschade, op een gegeven moment werd zelfs 50 tot 80% procent van mijn oogst vernield! Je kunt je er wel tegen verzekeren, maar de premies worden in geval van uitbetaling steeds hoger. Er moest echt een duurzame oplossing komen.’ Vier jaar geleden startte hij een succesvolle pilot met hagelnetten. De angst voor teveel hagelnetten in de omgeving is volgens hem ongegrond. ‘De aanschaf is behoorlijk kapitaalintensief, het zal hier niet van de één op de andere dag vol staan!’ Raymond benadrukt dat alle teeltondersteunende

voorzieningen op een goede manier in het landschap moeten passen. Boogkassen, hagelnetten en ook regenkappen moeten verdekt worden opgesteld en niet meteen in het oog springen. Bijvoorbeeld door het zetten van hagen. Hij noemt zichzelf een maatschappelijk ondernemer: rekening houden met anderen is voor hem een ongeschreven wet. 'Nodig mensen uit en leg ze uit waarmee je bezig bent, in plaats van achteraf in discussie te gaan. Je oogst tenslotte wat je zaait!' verduidelijkt hij. 'Ook in de klankbordgroep wordt gepraat over deze teeltondersteunende maatregelen. Gelukkig heb ik de kans om iedereen op een goede manier te informeren. Dit wordt dan weer meegenomen in de opzet van het LOP.'

'De land- en tuinbouw zijn één van de belangrijkste dragers van het buitengebied,' vindt Raymond. 'Sterke agrarische bedrijven zijn een duurzame pijler voor de instandhouding en versterking van het (agrarisch cultuur-)landschap. Hierbij is ook een belangrijke rol weggelegd voor de overheid. Niet door op de stoel van de ondernemer te gaan zitten, maar te zorgen voor beleidsmatige ruimte.' Raymond is niet altijd even positief te spreken over bemoeienis van bovenaf. 'Het landschap máák je niet, dat is een product van de samenleving. Volgens mij is het niet reëel om het landschap weer terug te brengen naar de jaren '50. Er moet juist worden meegegaan met de hedendaagse ontwikkelingen zoals schaalvergroting en intensivering. Het buitengebied is nu eenmaal in beweging! Dat is ook wat ik bedoel met 'durven ondernemen'. Daag die overheid uit om wat ze roepen ook waar te maken!' Hij is blij met de steun die hij ontvangt van de gemeente Margraten binnen het LOP. 'Gelukkig kunnen we samen onze nek uitsteken. Als ondernemer alleen is het behoorlijk zwaar. Vaak geven de betreffende instanties namelijk niet thuis. Terwijl het juist zo belangrijk is om sámen aan de doelstellingen die je wilt bereiken te werken.'

Raymond hoeft niet lang na te denken over zijn favoriete locatie in Margraten. 'Dat is Terhorst, precies tussen Banholt en Terlinden, waar ik vandaan kom. Er is nog kleinschalige landbouw en er staan prachtige vakwerkboerderijen. Mijn vrouw Ullrike en ik gaan er vaak wandelen.' Hij wisselt een blik met haar en verzucht dan: 'Oke, oke... als er tijd is! Maar ik ben de hele dag al buiten, haha!'

Leden klankbordgroep

Gemeente Margraten: Dhr. A. Opreij, Dhr. E. Lemmens, Dhr. E. Eggen, Mevr. M. Schmits **Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur:** Dhr. J. Verbeek, Mevr. K. Zwaard, Dhr. M. Blaas **Stichting Heemkunde Bemelen:** Dhr. P. Urlings **Coöperatieve Vereniging Landschapsbeheer Mergelland:** Mevr. L. de Munter **LLTB:** Dhr. G. Lemlijn, Dhr. R. Notermans, Dhr. J. van den Hove, Dhr. B. Vergoossen **VVV Zuid Limburg:** Dhr. K. Verplancke **Stichting Limburgs Landschap:** Dhr. A. Ovaa **Staatsbosbeheer:** Dhr. P. Roomberg **Vereniging Natuurmonumenten:** Dhr. F. Janssen **Waterschap Roer en Overmaas:** Mevr. Y Damstra, Dhr. H. Winteraeken **Provincie Limburg:** Mevr. M. Kavouras-Knols, Dhr. J. Houwen **Stichting IKL Limburg:** Dhr. H. van Kuijk **Stichting SHOM:** Dhr. F. Roebroeks **VTN Cadier en Keer:** Dhr. J. Mingels **IVN Margraten:** Dhr. J. van Koppen **Natuurhistorisch Genootschap Limburg:** Dhr. H. Heijligers **Wildbeheereenheid Savelsbos:** Dhr. R. Heynen **Stichting Wegkruisen en Kapellen:** Dhr. J. Purnot **Vogelwerkgroep Bemelen:** Dhr. J. Troisfontaine. Overige klankbordgroepleden zijn: Dhr. B. Vink, Dhr. S. Hutschemakers, Dhr. S. Felder en Dhr. J. Frints.

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Margraten

Bezoekadres: Amerikaplein 1 6269 DA Margraten

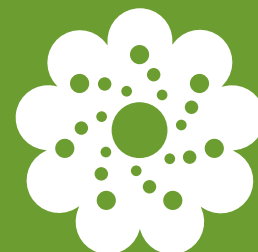
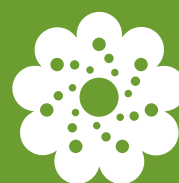
Postadres: Postbus 10 6269 ZG Margraten

www.buitengewoonmargraten.nl

info@buitengewoonmargraten.nl

Ontwerp & fotografie: Caramel (purecaramel.com)

Tekst: Caramel & Gemeente Margraten

BUITENGEWOON BELANGRIJK!

u bent van harte welkom op de
informatieavond voor bewoners
op dinsdag 27 november 2007
19:00u gemeentehuis Margraten

www.buitengewoonmargraten.nl